

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 3ης Δεκεμβρίου 2001

που τροποποιεί την απόφαση ΕΚΤ/2001/7 σχετικά με τις ονομαστικές αξίες, τις προδιαγραφές, την αναπαραγωγή, την ανταλλαγή και την απόσυρση των τραπεζογραμματίων σε ευρώ

(ΕΚΤ/2001/14)

(2002/12/ΕΚ)

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 106 παράγραφος 1, καθώς και το άρθρο 16 του καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η απόφαση ΕΚΤ/2001/7, της 30ής Αυγούστου 2001, σχετικά με τις ονομαστικές αξίες, τις προδιαγραφές, την αναπαραγωγή, την ανταλλαγή και την απόσυρση των τραπεζογραμματίων ευρώ ⁽¹⁾ θεσπίζει κοινό καθεστώς, υπό το οποίο οι εθνικές κεντρικές τράπεζες (ΕθνΚΤ) των συμμετεχόντων κρατών μελών ανταλλάσσουν ελλιπή ή φθαρμένα τραπεζογραμμάτια ευρώ που αποτελούν νόμιμο χρήμα.
- (2) Ενδείκνυται η τροποποίηση του άρθρου 3 της απόφασης ΕΚΤ/2001/7, προκειμένου να καταστεί σαφές ότι η ανταλλαγή τραπεζογραμματίων ευρώ που αποτελούν νόμιμο χρήμα θα πραγματοποιείται μόνο υπό ορισμένους όρους, και να θεσπιστεί ρητή υποχρέωση των ΕθνΚΤ να αρνούνται να ανταλλάσσουν τραπεζογραμμάτια ευρώ που αποτελούν νόμιμο χρήμα στις περιπτώσεις που γνωρίζουν ή έχουν επαρκείς λόγους να πιστεύουν ότι έχει διαπραχθεί ποινικό αδίκημα ή ότι τα τραπεζογραμμάτια έχουν σκόπιμα καταστεί ελλιπή ή φθαρεί.
- (3) Από την κατευθυντήρια γραμμή ΕΚΤ/1999/3 της 7ης Ιουλίου 1998 σχετικά με ορισμένες διατάξεις που αφορούν τα τραπεζογραμμάτια ευρώ, όπως τροποποιήθηκε στις 26 Αυγούστου 1999 ⁽²⁾, συνάγεται ότι σε ορισμένες περιπτώσεις οι ΕθνΚΤ είναι δυνατό να παρακρατούν τα ελλιπή ή φθαρμένα τραπεζογραμμάτια που προσκομίζονται για ανταλλαγή. Επιπλέον, αναγνωρίζεται ότι οι αρχές του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1338/2001 του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 2001, σχετικά με τον καθορισμό των αναγκαίων μέτρων για την προστασία του ευρώ από την παραχάραξη και την κιβδηλεία ⁽³⁾, ο οποίος υποχρεώνει τα πιστωτικά και άλλα ιδρύματα να αποσύρουν από την κυκλοφορία τραπεζογραμμάτια για τα οποία γνωρίζουν ή έχουν επαρκείς λόγους να πιστεύουν ότι είναι πλαστά, εφαρμόζονται κατ' αναλογία και στις ΕθνΚΤ. Πάντως, για λόγους σαφήνειας κρίνεται απαραίτητο να προβλεφθεί ρητά στην παρούσα απόφαση ότι οι ΕθνΚΤ υποχρεούνται να παρακρατούν, έναντι αποδεικτικού παραλαβής, όλα τα ελλιπή ή φθαρμένα τραπεζογραμμάτια, σε σχέση με τα οποία γνωρίζουν ή έχουν επαρκείς λόγους να πιστεύουν ότι έχει διαπραχθεί ποινικό αδίκημα, είτε πρόκειται για παραχάραξη είτε για άλλο ποινικό αδίκημα, όπως κλοπή ή ληστεία. Θα πρέπει να οριστεί με σαφήνεια ότι τα ελλιπή ή φθαρμένα τραπεζογραμμάτια θα παρακρατούνται ως αποδεικτικά στοιχεία και θα προσκομίζονται στις αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της έναρξης ανακριτικής διαδικασίας ή —όταν αυτή βρίσκεται εν εξελίξει— της στήριξής της. Τα τραπεζογραμμάτια που παρακρατούνται ως αποδεικτικά στοιχεία επιστρέφονται στον ενδιαφερόμενο με το πέρας της ανακριτικής διαδικασίας, εντός αν άλλως αποφασίζουν οι αρμόδιες αρχές. Εν συνεχεία, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να προσκομίσει εκ νέου τα τραπεζογραμμάτια στην ΕθνΚΤ για ανταλλαγή. Εξάλλου, ενδείκνυται η θέσπιση υποχρέωσης των ΕθνΚΤ να παρακρατούν τα προσκομιζόμενα τραπεζογραμμάτια για τα οποία γνωρίζουν ή έχουν επαρκείς λόγους να πιστεύουν ότι έχουν σκόπιμα καταστεί ελλιπή ή φθαρεί, ούτως ώστε να αποφεύγεται η εκ νέου θέση των εν λόγω τραπεζογραμματίων σε κυκλοφορία ή να αποτρέπεται η προσκόμισή τους από τον ενδιαφερόμενο σε άλλη ΕθνΚΤ για ανταλλαγή.

⁽¹⁾ ΕΕ L 233 της 31.8.2001, σ. 55. Ενοποιημένη έκδοση που δημοσιεύθηκε στην ΕΕ C 6 της 9.1.2002.

⁽²⁾ ΕΕ L 258 της 5.10.1999, σ. 32.

⁽³⁾ ΕΕ L 181 της 4.7.2001, σ. 6.

- (4) Κρίνεται απαραίτητη η θέσπιση τέλους, προκειμένου να δοθεί στις ΕθνΚΤ, η δυνατότητα αποζημίωσης για τη διενεργούμενη από αυτές ανάλυση που συνεπάγεται υψηλό κόστος εργασίας. Για το λόγο αυτό ενδείκνυται η αντικατάσταση του υφιστάμενου άρθρου 3 παράγραφος 2 στοιχείο ε) της απόφασης ΕΚΤ/2001/7 από μία αυτόνομη διάταξη περιέχουσα τους όρους επιβολή του τέλους. Αναγνωρίζεται ότι θα πρέπει να γίνεται διάκριση μεταξύ του κοινού και των φορέων που κατ' επάγγελμα χειρίζονται τραπεζογραμμάτια, οι οποίοι έχουν προκαλέσει φθορές σε τραπεζογραμμάτια ευρώ χρησιμοποιώντας αντικλεπτικές συσκευές, και ότι μόνο οι τελευταίοι θα πρέπει να επιβαρύνονται, δεδομένου ότι το τέλος λογίζεται ως το κατάλληλο κίνητρο για τον προσήκοντα χειρισμό των αντικλεπτικών συσκευών από όλους τους φορείς οι οποίοι κατ' επάγγελμα χειρίζονται τραπεζογραμμάτια.
- (5) Προκειμένου να αποφεύγονται μηδαμινές επιβαρύνσεις κατά την ανταλλαγή μικρού αριθμού τραπεζογραμμάτων ευρώ, θα πρέπει να καθοριστεί ελάχιστος αριθμός τραπεζογραμμάτων ευρώ, η ανταλλαγή των οποίων δεν υπόκειται σε τέλος. Επιπλέον, τραπεζογραμμάτια που έχουν καταστεί ελλιπή ή φθαρεί σε μεγάλες ποσότητες, λόγω της χρήσης αντικλεπτικών συσκευών, θα πρέπει να προσκομίζονται για ανταλλαγή σε δεσμίδες των 100, τουλάχιστον, τραπεζογραμμάτων,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Τροποποίηση του άρθρου 3

Το άρθρο 3 της απόφασης ΕΚΤ/2001/7 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 3

Ανταλλαγή ελλιπών ή φθαμένων τραπεζογραμμάτων ευρώ

1. Οι ΕθνΚΤ των συμμετεχόντων κρατών μελών ανταλλάσσουν, κατόπιν σχετικού αιτήματος και υπό τους όρους που καθορίζονται στην παράγραφο 2, ελλιπή ή φθαμένα τραπεζογραμμάτια ευρώ που αποτελούν νόμιμο χρήμα, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) όταν προσκομίζεται άνω του 50 % του σώματος του τραπεζογραμματίου·
- β) όταν προσκομίζεται 50 % του σώματος του τραπεζογραμματίου ή μικρότερο τμήμα του, ο δε ενδιαφερόμενος αποδεικνύει ότι τα ελλείποντα τμήματα έχουν καταστραφεί.

2. Η ανταλλαγή ελλιπών ή φθαμένων τραπεζογραμμάτων που αποτελούν νόμιμο χρήμα επιτρέπεται υπό τους ακόλουθους όρους:

- α) προσδιορισμό της ταυτότητας του ενδιαφερόμενου σε περιπτώσεις αμφιβολίας ως προς το νόμιμο της κατοχής των τραπεζογραμμάτων από εκείνον και ως προς τη γνησιότητά τους·
- β) γραπτή διευκρίνιση ως προς το είδος της κηλίδας, της αλλοίωσης ή του εμποτισμού, όταν προσκομίζονται τραπεζογραμμάτια κηλιδωμένα από μελάνη, αλλοιωμένα ή εμποτισμένα με υγρό·
- γ) γραπτή δήλωση σχετικά με την αιτία και το είδος της αχρήστευσης, όταν φορείς οι οποίοι κατ' επάγγελμα χειρίζονται τραπεζογραμμάτια, όπως πιστωτικά ιδρύματα κατά την έννοια του άρθρου 1 παράγραφος 1 στοιχείο α) της οδηγίας 2000/12/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαρτίου 2000, σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριότητας πιστωτικών ιδρυμάτων (*), όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 2000/28/ΕΚ (**), (εφεξής καλούμενα "πιστωτικά ιδρύματα"), εταιρείες μεταφοράς χρηματικού και ανταλλακτήρια συναλλάγματος, προσκομίζουν τραπεζογραμμάτια που παρουσιάζουν χρωματική αλλοίωση λόγω της ενεργοποίησης αντικλεπτικών συσκευών.

3. Στις περιπτώσεις που οι ΕθνΚΤ γνωρίζουν ή έχουν επαρκείς λόγους να πιστεύουν ότι έχει διαπραχθεί ποινικό αδίκημα ή ότι τα τραπεζογραμμάτια έχουν σκόπιμα καταστεί ελλιπή ή φθαρεί, αρνούνται να τα ανταλλάξουν.

Στις περιπτώσεις που οι ΕθνΚΤ γνωρίζουν ή έχουν επαρκείς λόγους να πιστεύουν ότι έχει διαπραχθεί ποινικό αδίκημα, παρακρατούν, έναντι αποδεικτικού παραλαβής, τα ελλιπή ή φθαρμένα τραπεζογραμμάτια ως αποδεικτικά στοιχεία που προσκομίζονται στις αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της έναρξης ανακριτικής διαδικασίας ή —όταν αυτή βρίσκεται εν εξελίξει— της στήριξής της. Με το πέρας της ανακριτικής διαδικασίας και με την επιφύλαξη διαφορετικής απόφασης των αρμόδιων αρχών, τα τραπεζογραμμάτια επιστρέφονται στον ενδιαφερόμενο και, εν συνεχεία, καθίστανται ανταλλάξιμα. Στις περιπτώσεις που οι ΕθνΚΤ γνωρίζουν ή έχουν επαρκείς λόγους να πιστεύουν ότι τα τραπεζογραμμάτια έχουν σκόπιμα καταστεί ελλιπή ή φθαρτά, τα παρακρατούν, ούτως ώστε να αποφεύγεται η εκ νέου θέση τους σε κυκλοφορία ή να αποτρέπεται η προσκόμισή τους από τον ενδιαφερόμενο σε άλλη ΕθνΚΤ για αναλλαγή.

(*) ΕΕ L 126 της 26.5.2000, σ. 1.

(**) ΕΕ L 275 της 27.10.2000, σ. 37.»

Άρθρο 2

Εισαγωγή άρθρου 3α

Στην απόφαση ΕΚΤ/2001/7 παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο 3α:

«Άρθρο 3α

Θέσπιση τέλους για την ανταλλαγή ελλιπών ή φθαρμένων τραπεζογραμματίων ευρώ

1. Οι ΕθνΚΤ επιβαρύνουν με τέλος τους φορείς οι οποίοι κατ' επάγγελμα χειρίζονται τραπεζογραμμάτια, όπως πιστωτικά ιδρύματα, εταιρείες μεταφοράς χρηματικού και ανταλλακτήρια συναλλάγματος, όταν οι εν λόγω φορείς ζητούν από εκείνες, σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 1, την ανταλλαγή τραπεζογραμματίων ευρώ που αποτελούν νόμιμο χρήμα και έχουν καταστεί ελλιπή ή φθαρτά λόγω της χρήσης αντικλεπτικών συσκευών.
2. Το τέλος ανέρχεται σε 10 λεπτά ανά ελλιπές ή φθαρμένο τραπεζογραμμάτιο ευρώ.
3. Το τέλος επιβάλλεται μόνο στην περίπτωση ανταλλαγής τουλάχιστον 100 ελλιπών ή φθαρμένων τραπεζογραμματίων ευρώ. Το τέλος επιβάλλεται για το σύνολο των ανταλλασσόμενων τραπεζογραμματίων.
4. Δεν επιβάλλεται τέλος στην περίπτωση τραπεζογραμματίων ευρώ που έχουν καταστεί ελλιπή ή φθαρτά στο πλαίσιο τετελεσμένης ληστείας ή κλοπής ή απόπειρας τέλεσής τους.»

Άρθρο 3

Τελική διάταξη

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 2002.

Η παρούσα απόφαση δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Φρανκφούρτη επί Μάιν, 3 Δεκεμβρίου 2001.

Ο πρόεδρος της ΕΚΤ
Willem F. DUISENBERG